

NVEs leverandørskifteundersøkelse, 4. kvartal 2014

Leverandørskifteundersøkelsen for 4. kvartal 2014 viser en nedgang i antall leverandørbytter blant norske husholdninger sammenlignet med i fjor. NVEs beregninger viser en bytteprosent på 13,5 prosent i 2014, en nedgang på 1,5 prosentpoeng fra 2013. Når det gjelder markedskonsentrasjon har den gjennomsnittlige markedsposisjonen til den dominerende leverandøren i hvert nettområde holdt seg tilnærmet uendret gjennom 2014, med en gjennomsnittlig markedsandel på 71 prosent. Prisene i de norske elspotområdene har også vært lavere enn på samme tid i fjor. Andelen norske husholdninger på leveringsplikt har variert marginalt gjennom 2014, med mellom 2,3 og 2,5 prosent.

Antall leverandørskifter

Beregninger for 4. kvartal 2014 viser at det ble foretatt 79 700 leverandørskifter blant husholdningene dette kvartalet.¹ Dette er en økning på 10 200 bytter sammenlignet med forrige kvartal, men også en nedgang på 36 200 bytter, eller 31%, sammenlignet med tilsvarende kvartal i 2013. Blant næringskundene ble det foretatt 8 300 leverandørskifter i 4. kvartal 2014, det samme antallet som i tilsvarende kvartal i fjor.

Tabell 1: Antall leverandørskifter per år og kvartal for husholdningskunder. Kilde: NVE.

Husholdningskunder	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1. kvartal	51 900	80 000	21 400	93 600	92 900	102 000
2. kvartal	44 900	51 200	56 400	71 500	87 900	92 800
3. kvartal	44 600	45 400	50 000	82 400	81 300	69 500
4. kvartal	53 700	66 800	73 300	84 600	115 900	79 700

Tabell 2: Antall leverandørskifter per år og kvartal for næringskunder. Kilde: NVE.

Næringskunder	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1. kvartal	8 300	9 700	13 200	15 400	17 800	11 500
2. kvartal	5 000	4 400	7 000	6 000	9 300	6 900
3. kvartal	2 700	4 400	7 000	5 200	7 800	6 500
4. kvartal	3 800	5 300	7 600	6 500	8 300	8 300

Om leverandørskifter

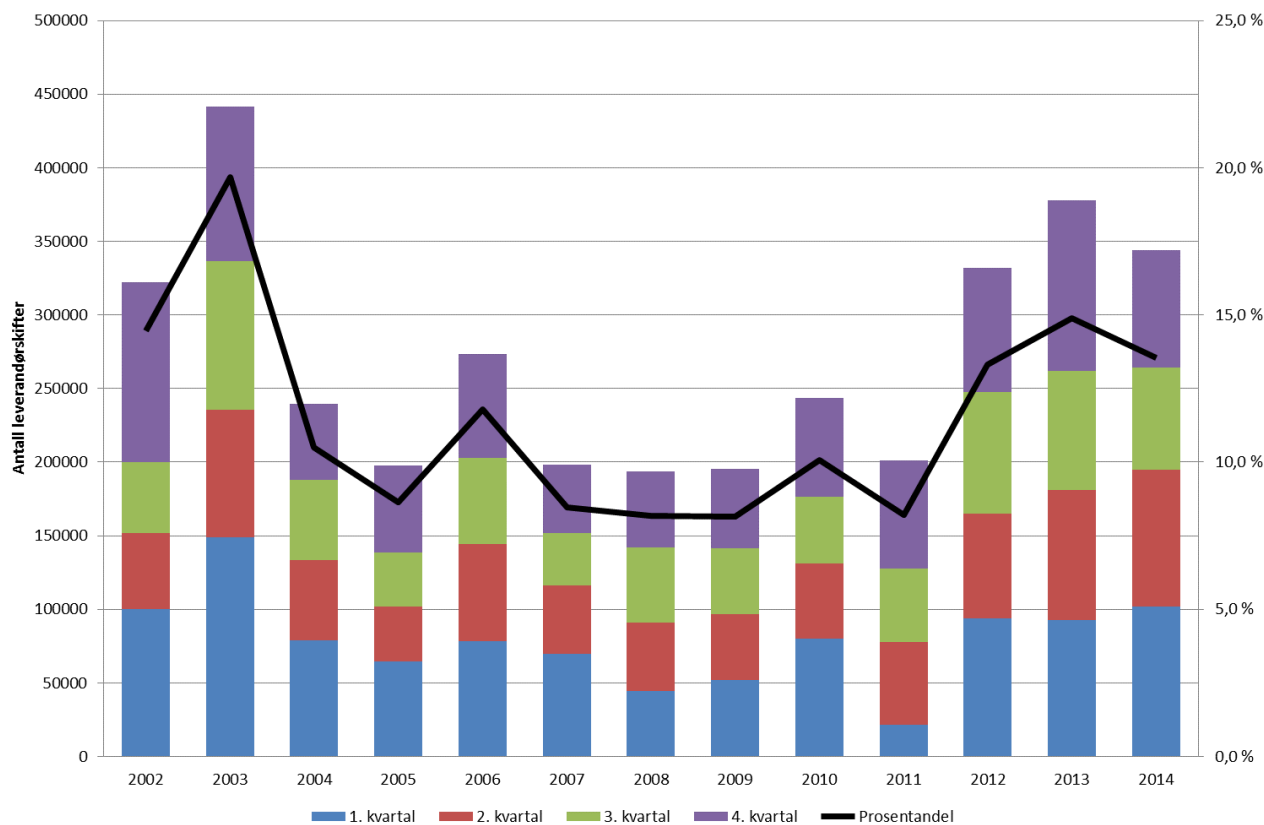
Antall leverandørskifter kan være en indikator for graden av konkurranse i sluttbrukermarkedet for kraft. I henhold til økonomisk teori vil man i et velfungerende kraftmarked med aktive og velinformerte forbrukere, ha forbrukere som velger de mest konkurransedyktige kraftleverandørene og strømvitalene. Dette vil bidra til god konkurranse i markedet, og bidra til å holde kraftleverandørenes marginer lave.

Det er verdt å merke seg at dette er tall som viser antall leverandørskifter, ikke antall forbrukere som skifter leverandør. Det betyr at dersom en forbruker bytter leverandør, og deretter bytter tilbake til sin forrige leverandør etter kort tid, telles dette som to leverandørskifter. Antallet forbrukere som har byttet leverandør kan dermed være langt lavere enn leverandørskiftetallene indikerer.

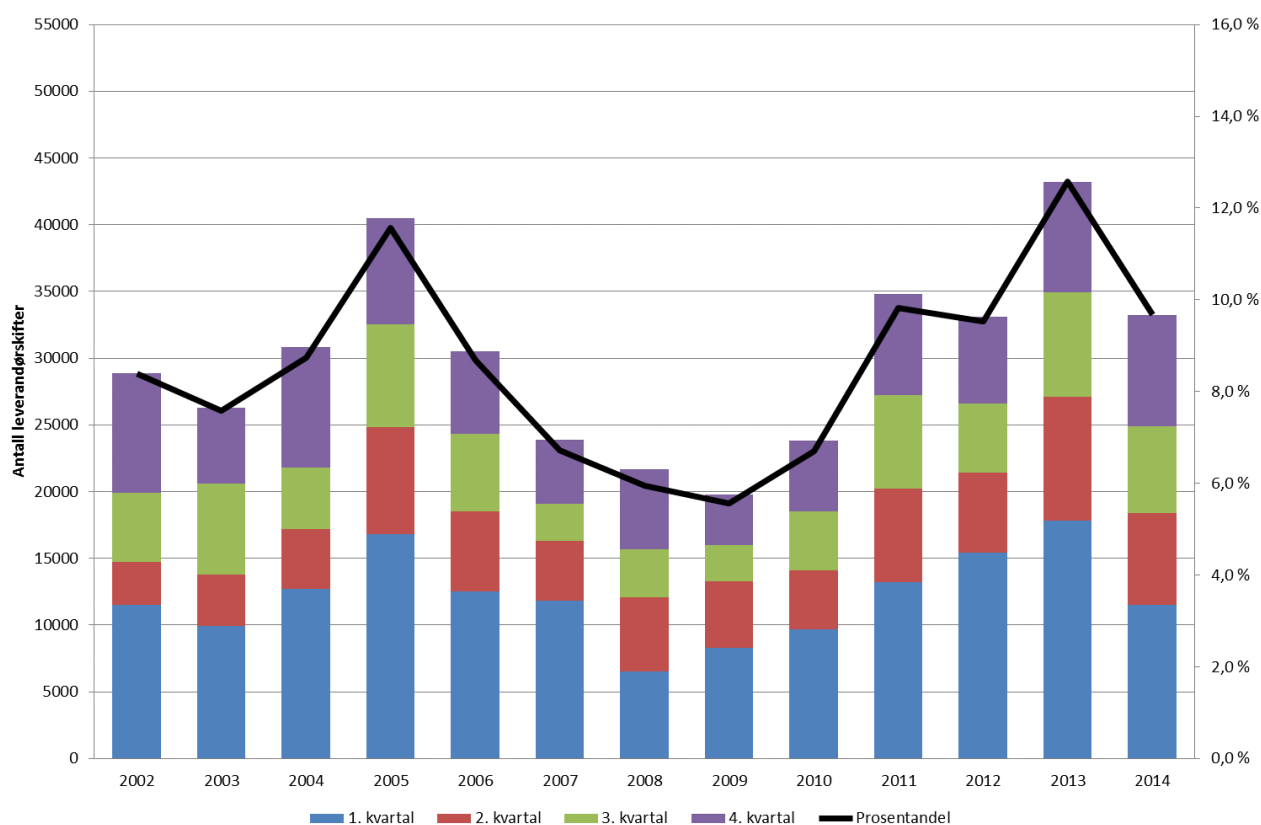
Norge var tidlig ute med å åpne opp for at sluttbrukere fritt kan velge kraftleverandør, og har i dag en relativt høy andel leverandørskifter sammenlignet med andre land i Europa. [Figur 1](#) og [Figur 2](#) viser utviklingen i antall leverandørskifter fra 2002 og frem til i dag for henholdsvis husholdningskunder og næringskunder. Den kraftige veksten i antall leverandørskifter ved årsskiftet 2002/2003 sammenfalt med en periode med svært høye kraftpriser. Det er imidlertid ikke bare høye priser som påvirker forbrukerne til å skifte kraftleverandør.

¹ Justeringsfaktor er basert på antall husholdningskunder og næringskunder i 2013. Når NVE i september 2015 mottar nye tall for totalt antall husholdnings- og næringskunder i 2014, vil leverandørskiftetallene justeres i henhold til korrekt antall husholdningskunder og næringskunder.

Figur 1: Antall leverandørskifter per år og kvartal for husholdningskunder og årlige leverandørbytter for husholdningskunder i prosent. Kilde: NVE.

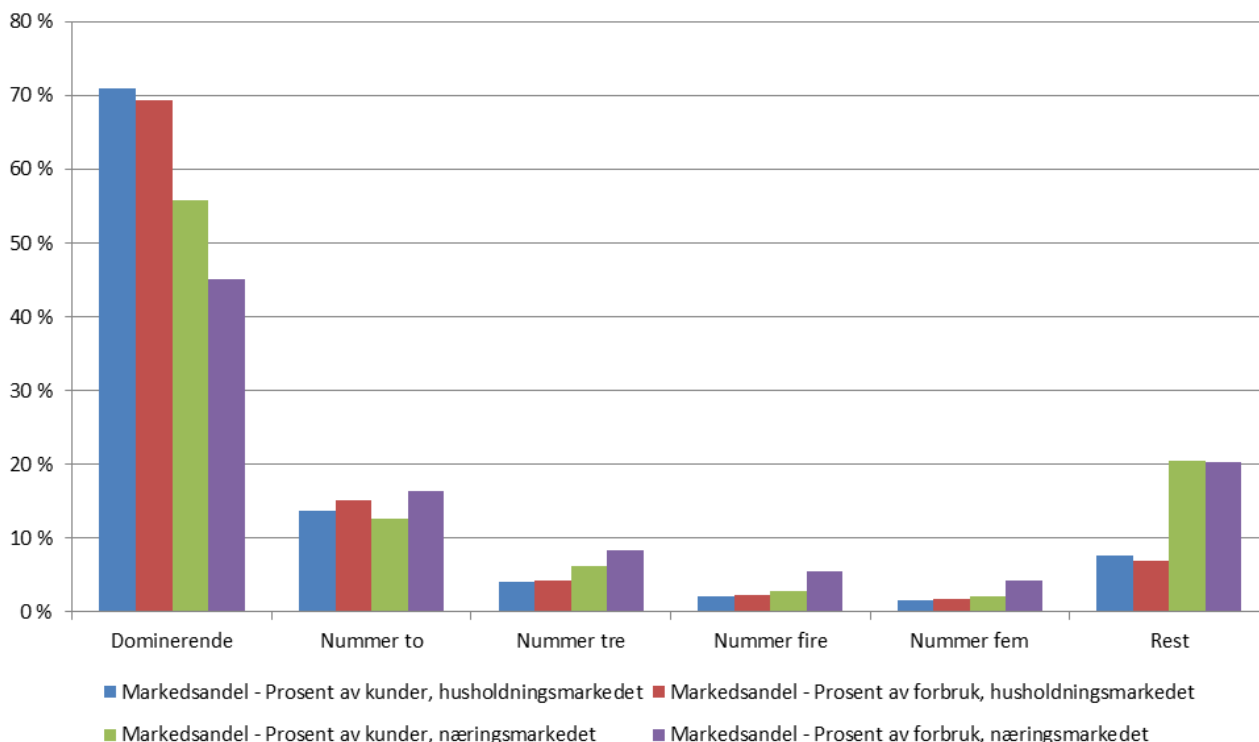
Figur 2: Antall leverandørskifter per år og kvartal for næringskunder og årlige leverandørbytter for næringskunder i prosent. Kilde: NVE.

Markedsandeler

Tallene for markedskonsentrasjon i 4. kvartal 2014 viser at den dominerende leverandøren for husholdninger i hvert nettområde hadde i gjennomsnitt 71% markedsandel. Dette er uendret for tredje kvartal på rad. For næringskunder viser tallene at den dominerende leverandøren hadde 56% markedsandel.

Figur 3: Gjennomsnittlig markedsandel for de fem dominerende leverandørene. Kilde: NVE

Sluttbrukerpriser

Prisene norske sluttbrukere betalte for variabelpris- og spotprisavtale var lavere i 4. kvartal 2014 enn i tilsvarende kvartal i 2013. Gjennomsnittsprisen for en variabelprisavtale var 34,4 øre/kWh. Gjennomsnittsprisen for en spotprisavtale i Øst-Norge og Sørvest-Norge (NO 1 og NO 2) var 34,5 øre/kWh, i Vest-Norge (NO 5) var den 34,6 øre/kWh, i Midt-Norge (NO 3) var den 37,8 øre/kWh og i Nord-Norge var den 30,3 øre/kWh. I gjennomsnitt var variabelprisavtaler 23% billigere enn på samme tid i fjor, mens spotprisavtaler 13% billigere i gjennomsnitt for alle prisområder.

Tabell 3: Gjennomsnittlige priser (øre/kWh) på strømvavtale. Kilder: Nord Pool Spot, Konkurransetilsynet og NVE.

	Standard variabel kontrakt	Elspotområdet Øst-Norge (NO1)	Elspotområdet Sørvest-Norge (NO2)	Elspotområdet Midt-Norge (NO3)	Elspotområdet Nord-Norge (NO4)	Elspotområdet Vest-Norge (NO5)
4. kv. 2014	34,4	34,6	34,5	37,8	30,3	34,6
3. kv. 2014	29,5	34,4	34,4	37,7	30,0	34,4
4. kv. 2013	42,2	39,3	41,2	41,2	32,9	39,2

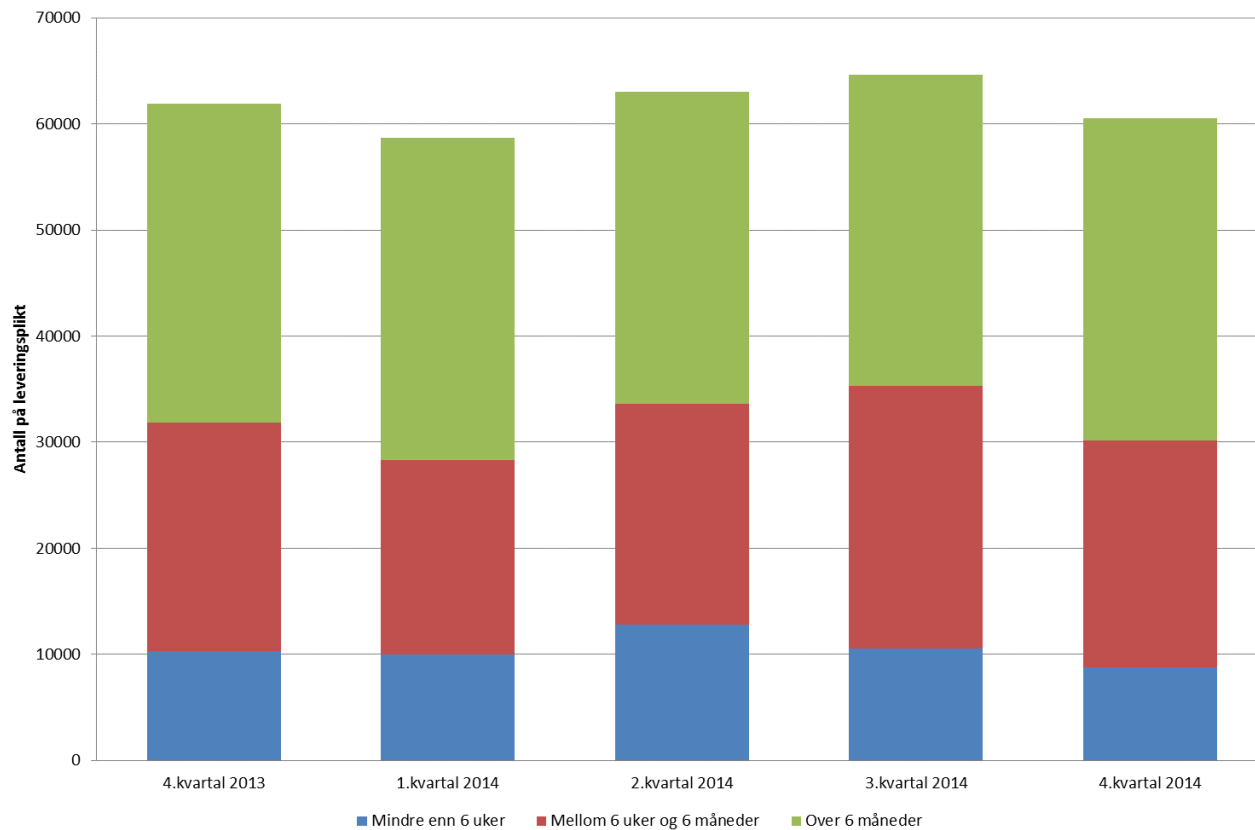
Om priser

De oppgitte prisene er inkl. mva. og et påslag på 3,5 øre/kWh, bortsett fra i elspotområdet Nord-Norge, hvor prisen er oppgitt ekskl. mva. og inkludert et påslag på 2,8 øre/kWh (opp fra 3,1 og 2,5 øre/kWh i 2013). Det inkluderte påslaget er beregnet av NVE, og skal representere et gjennomsnittlig påslag på spotpriskontrakter tilbudt i markedet. Påslaget brukt for kontrakter i elspotområdet Nord-Norge er lavere fordi husholdningskunder i Nordland, Troms og Finnmark har fritak fra merverdiavgift på strøm.

Leveringsplikt

Beregningene viser at andelen husholdninger på leveringsplikt var 2,4% i 4. kvartal 2014. Om lag halvparten av disse hadde vært på leveringsplikt i under 6 måneder. Det tilsvarende tallet for næringskunder var 3,8%. Kunder på leveringsplikt sto for henholdsvis 1,9% av det omsatte volumet til husholdninger og 1,3% av det omsatte volumet til næringskunder.

Figur 4: Antall husholdningskunder på leveringsplikt. Kilde: NVE

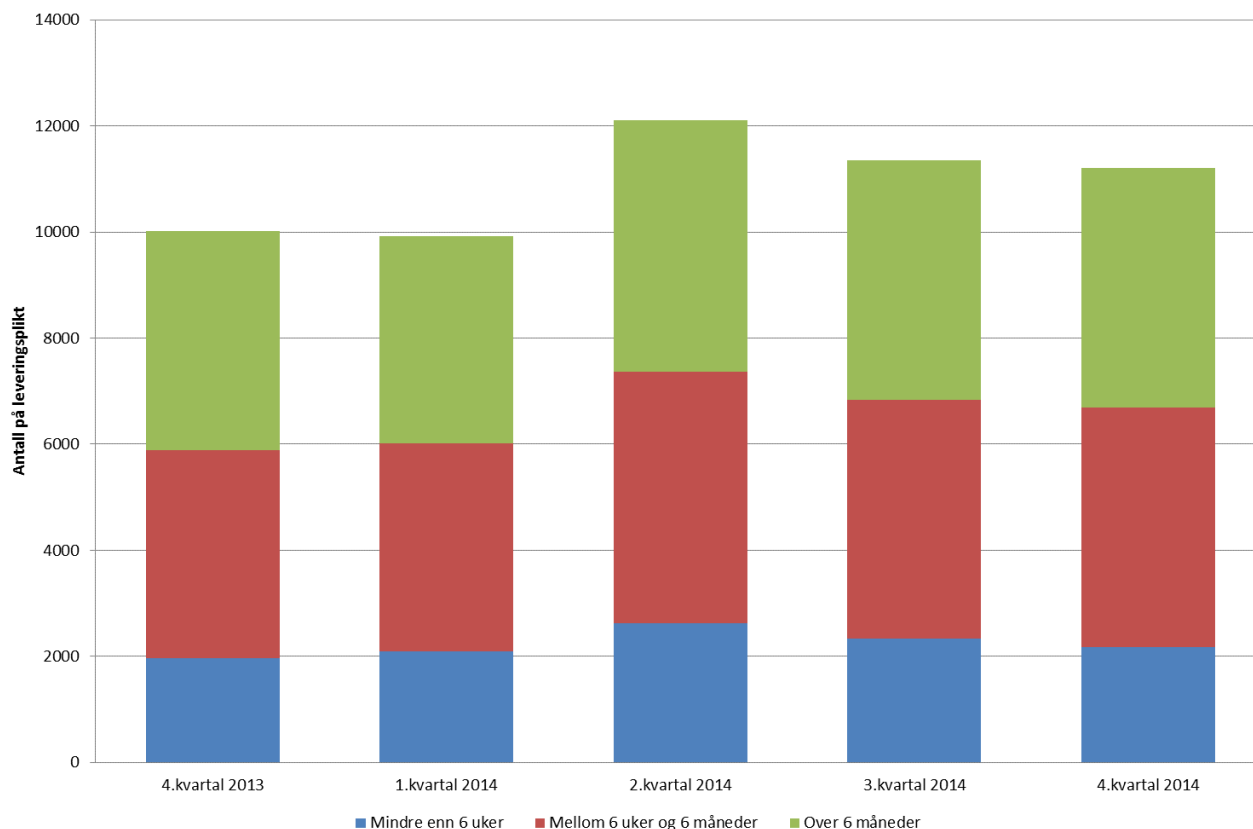
Tabell 4: Andel husholdningskunder på leveringsplikt ved utgangen av hvert kvartal. Kilde: NVE

Husholdningskunder	Andel kunder (antall abonnenter)	Andel forbruk (volum)
4. kvartal 2013	2,4 %	1,9 %
1. kvartal 2014	2,3 %	2,0 %
2. kvartal 2014	2,4 %	1,6 %
3. kvartal 2014	2,5 %	2,1 %
4. kvartal 2014	2,4 %	1,9 %

Tabell 5: Andel næringskunder på leveringsplikt ved utgangen av hvert kvartal. Kilde: NVE

Næringskunder	Andel kunder (antall abonnenter)	Andel forbruk (volum)
4. kvartal 2013	3,5 %	1,3 %
1. kvartal 2014	3,4 %	1,1 %
2. kvartal 2014	3,8 %	0,8 %
3. kvartal 2014	3,8 %	1,2 %
4. kvartal 2014	3,8 %	1,3 %

Figur 5: Antall næringskunder på leveringsplikt. Kilde NVE

Om undersøkelsen

NVE har siden 1997 gjennomført kvartalsvise undersøkelser av leverandørskifter og kraftleverandørers markedsdominans i sluttbrukermarkedet for kraft, og undersøkelsene bidrar til NVE sitt arbeid med å følge med på om sluttbrukermarkedet for elektrisitet fungerer tilfredsstillende. Dette er et ledd i arbeidet med å undersøke om sluttbrukermarkedet fungerer tilfredsstillende.

Fra 1999 ble undersøkelsen utvidet fra å omfatte husholdningskunder til også å inkludere næringskunder. I fjerde kvartal 2014 deltok 44 av de største nettselskapene med distribusjonsnett i Norge i undersøkelsen.¹ Disse 44 nettselskapene omfattet i 2013 omtrent 90 prosent av husholdningsmarkedet og omtrent 94 prosent av næringsmarkedet. De innsamlede tallene for leverandørskifter skaleres opp i henhold til det totale antall husholdnings- og næringskunder for å bedre representere hele sluttbrukermarkedet. Tallet på abonnement for husholdningskunder og hytter/fritidsboliger er beregnet til å være om lag 2 538 900. Totalt antall næringskunder er beregnet å være om lag 343 400. Disse tallene oppdateres hvert år i september når NVE mottar oppdaterte tall.